

قوه قضائیه

صلاحیت و انگشاه‌ها و شورای سنجش و پذیرش دانشجو در تعیین حد نصاب مرحله دوم سنجش و او طلبان دکتری

(گزارش نشست علمی و افتخاری رویه دیوان عدالت اداری)

www.ketab.ir

۰۰۴۰۰۶۲۰

پژوهشگاه قوه قضائیه

سرشناسه	نخست علمی نقد و بررسی رویه دیوان عدالت اداری در خصوص صلاحیت دانشگاهها و شورای سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی در تعیین حد نصاب مرحله دوم سنجش داوطلبان دکتری (اسفند ۱۳۹۹: تهران)
عنوان و نام پدیدآور	صلاحیت دانشگاهها و شورای سنجش و پذیرش دانشجو :- (گزارش نخست علمی و نقد و بررسی رویه دیوان عدالت اداری)/ پژوهشگاه قوه قضاییه: تهیه و تنظیم محسن آهنگر سماکوش؛ مدعوین نشست غلامرضا مولایی :- [و دیگران]؛ ناظر علمی حسن وکیلان؛ ویراستار علمی فاطمه افشاری؛ ویراستار فاطمه فقه‌خانی
مشخصات نشر	تهران: پژوهشگاه قوه قضاییه، انتشارات: قوه قضاییه، مرکز مطبوعات و انتشارات
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۵۵۳-۵۳-۶
موضوع	دیوان عدالت اداری - قوانین و رویه‌ها
موضوع	Administrative court of Justice -- Rules and practice
موضوع	Administrative court of Justice -- Reports
موضوع	دیوان عدالت اداری - گزارش‌ها
موضوع	دانشگاهها و مدارس عالی - پذیرش - قوانین و مقررات - ایران
موضوع	Universities and colleges -- Admission -- Law and legislation -- Iran
	College applications--Iran
	داوطلبان ورود به دانشگاهها و مدارس عالی - ایران
رده بندی کنگره	KMH۳۱۴۷
رده بندی دیویی	۵۵۰.۷۴/۳۴۴
شماره کتابشناسی ملی	۸۷۱۱۲۳۸

تلفکس: ۰۲۱-۲۲۰۹۲۰۶۱

کدپستی: ۱۹۸۲۸۴۶۵۱۴

وبسایت: www.jri.ac.ir

مرکز مطبوعات و انتشارات
قوه قضاییه

نشانی: بزرگراه چمران، بزرگراه یادگار امام، بعد از خروجی اوین درکه، پژوهشگاه قوه قضاییه

عنوان: صلاحیت دانشگاهها و شورای سنجش و پذیرش دانشجو در تعیین حد نصاب مرحله دوم سنجش داوطلبان دکتری (گزارش نخست علمی و نقد و بررسی رویه دیوان عدالت اداری)

تهیه و تنظیم: محسن آهنگر سماکوش

مدعوین نشست: دکتر غلامرضا مولایی (قاضی و معاون نظارت و بازرسی دیوان عدالت اداری)، دکتر حسن محسنی (عضو هیأت علمی و مدیرکل امور حقوقی دانشگاه تهران)، دکتر مسلم آقایی طوق (مدرس دانشگاه و پژوهشگر حقوق عمومی)، دکتر ابراهیم خدایی (معاون وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و رئیس سازمان سنجش و آموزش کشور)، دکتر محمدرضا آهنگریان (مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)، دکتر عبدالرضا اوحدی همدانی (مدیرکل دفتر گسترش آموزش عالی)، دکتر وحید آگاه (عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی)

ناظر علمی: دکتر حسن وکیلان

ویراستار علمی: دکتر فاطمه افشاری

ویراستار: فاطمه فغانخانی

صفحه‌آرایی: مریم کاظمینی

ناشران: پژوهشگاه قوه قضاییه - مرکز مطبوعات و انتشارات قوه قضاییه

قیمت: ۲۶۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۵۳-۵۳-۶

تیراژ و نوبت چاپ: ۳۰۰ نسخه - چاپ اول - بهمن ۱۴۰۰

مرکز بخش، فروشگاه و نمایشگاه دائمی: تهران، خیابان حافظ، نبش خیابان سمیه، ساختمان شماره ۳ قوه قضاییه

وبسایت: www.judpub.ir

شماره‌های تماس: ۰۲۱-۸۸۱۹۹۹۰۴ - ۰۲۱-۸۸۱۹۹۹۱۳

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
	محور اول: ضرورت تعیین حد نصاب برای مرحله دوم سنجش
۱۵	 صلاحیت داوطلبان تحصیلات دوره دکتری
	محور دوم: مرجع صالح وضع حد نصاب مرحله دوم سنجش (سنجش
۲۵	 تخصصی)
	محور سوم: نقد و بررسی رأی هیأت عمومی در خصوص ابطال آرای
۴۳	 مربوط به حد نصاب
۴۳	 بخش اول: استدلال ماهوی
۴۶	 بخش دوم: اجرا و پیامدهای آرای صادره
۵۱	 بخش سوم: تسری ابطال به زمان تصویب مقرر
۶۳	 نتیجه‌گیری
۶۷	 فهرست منابع
۶۹	 پیوست‌ها
۶۹	 پیوست شماره ۱
۸۲	 پیوست شماره ۲
۸۹	 پیوست شماره ۳

تحصیلات تکمیلی مخصوصاً در مقطع دکترای تخصصی، عالی‌ترین سطح پیوند امر آموزش و پژوهش است که نهایتاً باید به تربیت نیروی متخصص، شناسایی حوزه‌های درخور پژوهش و تحقیق برای حل مشکلات جاری و تولید علم بینجامد. در عین حال، با توجه به اینکه دریافت مدرک تخصصی در این مقطع مزایایی را به همراه دارد که در جامعه دانشگاهی غیر قابل انکار است، در کنار عواملی همچون میزان بالای جذب دانشجو در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد، اهمیت دوجندان پیدا می‌کند. دانشجویی که به این مقطع وارد می‌شود، در واقع داوطلب اخذ تأییدیه مبنی بر دانستن فلسفه یک علم و توانایی اجتهاد علمی در آن رشته از یک دانشگاه می‌شود. به همین دلیل سنجش توانایی پژوهشی و تحلیل علمی در کنار دانسته‌های آموزش آکادمیک امری ضروری است و نمی‌توان به هیچ یک از آنها به تنهایی بسنده نمود.

سنجش آکادمیک و یا عمومی در مسیر جذب داوطلبان تحصیل در دوره دکتری در نظام آموزش عالی ایران از طریق برگزاری آزمون عمومی صورت می‌پذیرد و در ادامه، افراد برتر برای طی نمودن مراحل دیگر پذیرش همچون بررسی تخصصی توان تحلیلی و پژوهشی وارد مصاحبه اختصاصی می‌شوند که در نهایت با بررسی برآیند امتیازات کسب شده، پذیرش یا عدم پذیرش صورت می‌گیرد.

با توجه به حساسیت موضوع و شمار زیاد داوطلبان، به منظور پرهیز از هرگونه اعمال سلیقه و یا تبعیض در فرایند جذب، ایجاد فضای رقابتی یکسان و برقراری عدالت آموزشی برای کلیه داوطلبان تحصیلات تکمیلی از طریق آزمون، مصاحبه علمی و بررسی سوابق آموزشی و پژوهشی و فناوری، قانونگذار اقدام به وضع قواعد آمره در این خصوص نموده است که آخرین آن، قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ است.

۱. محسن آهنگر سماکوش: پژوهشگر گروه دادرسی اداری پژوهشکده حقوق عمومی و بین‌الملل